

Óvári várakozás

A szárán megy
tönkre a paradicsom

Az elkészített felvásárló telefonhívására mentem ki Ásotthalomra. Nem várt más tőlem, csak azt, hogy meghallgassam. A nagy tapasztalatú, régi kereskedő, akit mindenki csak Idának szólít, feloldhatatlan, s előre nem látható ellentmondások között őrlődik. *Beérte a paradicsom, konténerszámra hozná a vele szerződött termelők, s ő csak pár lada tételeket tud megvenni.* Szerdán reggel vagy ötven ember ostromolta kérdéseivel: mikor veszi már meg tőlük azt, ami megtermelt. Jól tudja, választja, hogy nem tudom, elfogadhatatlan. Más mégsem tud mondani. Ottjártamkor, délután 4 órakor ismét várakozó emberekkel telt meg a csarnok. A vibráló feszültség most sem nyert feloldozást. A napközbeni telefonátvitások nem jártak eredménnyel.

Az alaphelyzet: *kétszáz vagon léparadicsomra szerződtek a Mosonmagyaróvári Konzervgyárral, s oda egy dekát sem küldhetnek.* Régi, bevált partnerük volt, csak rájuk építettek. Máshová nem szállíthatja az árut, hisz mindegyik gyár csak a saját termelői körétől hajlandó átvenni. A konzervipar a keleti piacvesztéssel a csőd szélére került, sok helyen még a tavalyi készáru is a raktárban porosodik. Eleve kisebb tételeket kötöttek le az idén, az árak is jóval alatta maradnak a tavalyinak. A helyzet gyáranként eltérő, de fizetni jóformán egyikük sem tud. A felvásárlók, s így a termelők is kénytelenek beletörődni a 90–180 napos, sokszor a garanciákat is nélkülöző fizetési határidőbe.

Az óváriak (egyelőre) *egy szóval sem mondják, hogy nekik nem kell a paradicsom.* Korábban az Alföldön több partnerük is volt, most, hogy ők is kevesebbet vesznek, egyedül az ásoththalmiakkal szerződtek a környékünkről. A szükséges mennyiség közelebb is megterem. Ott viszont később érik a paradicsom, s ezért az egy tételért nem tudják beindítani a gyártást. Várhatóan a jövő héten lesz ennek az ideje. *Úgy gondolják, a szárán többet kibír a bogó, mintha náluk állna a konténerekben.* A késlekedés hivatalos indoka nehezen kikezhető, de addig itt a termés egy része tönkremegy. A termelők szerint a szárán nem bírja már az a paradicsom, amit a hét végén és huszadikán leszedhettek volna. Most megy a huzavona, hogy ki a kár? Az erőviszonyok ismeretében könnyű megjósolni az eredményt. Az összevesszés, a per kétélű fegyver, mi lesz, ha emiatt a végén egyáltalán nem kell még később sem az áru. Ida naponta többször telefonál, faxol, mindenképp el szeretné érni, a kedvükért ugyan kezdjek már el a feldolgozást.

Farkas György is naponta visszajár érdeklődő, ömlik belőle a panasz. Kissoron van a földje, ott még a jégverés is nehezítette a helyzetet. Sok a hibás, a rothadó bogó. Legalább a javát leszedhetné, mert az is tönkremegy. – A saját bőrünkön kitanultuk mi már, hogy csak szerződésre szabad termelni, nehogy a nyakunkon maradjon az áru. A paradicsomot is csak így vetettük el, mire megyünk vele. Most volna a zöme, harmada már megrohad.

Többen rákontráznak. A permet, a benzín drága, nem éri itt már meg semmit sem termelni. Ha meg is veszik a paradicsomot, el kell gondolkodni, hogy a három forint körüli árért le szabad-e annyiszor hajolni? Ilyen még nem volt, még a léparadicsomot is válogatni kell. Az indulatos beszólások lényege: *jövöre nem ültetnek paradicsomot (sem).* Egy csöndesebb hang kiigazít: nem lesz abból semmi, valamiből csak élni kell. Egy másik gazda azon kesereg, miért adta el a malacait, legalább most azokkal etethetné a paradicsomát. Az ötlet sajnos nem légből kapott. Az átvevőhely melletti portán magam is láttam az ől kifutójába öntött bogókat, „feldolgozó” sertéseket. A legbosszantóbb, hogy a szomszéd, a más faluba való már szedheti a termését. Lehet embereknek ekkora peche?

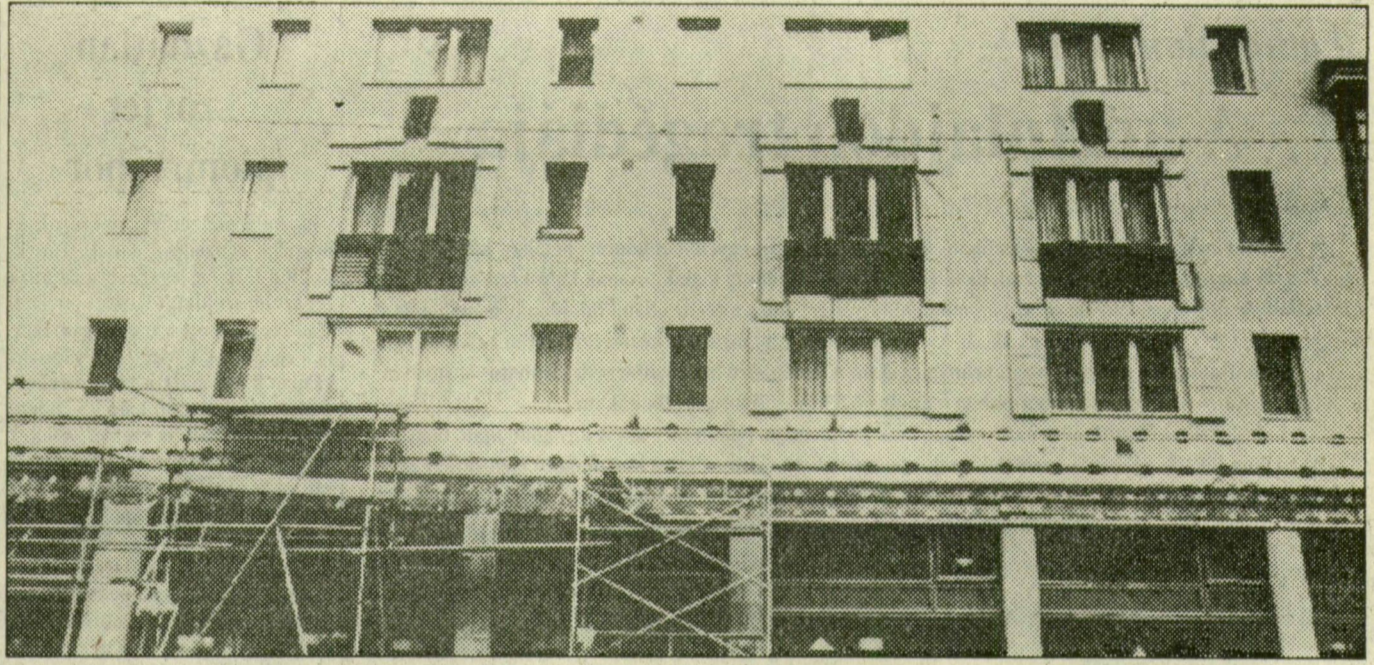
A faluban a téves veszi a paradicsomot, ők más gyárakkal szerződtek. Ott is elkezdődött a huzavona, a szerintük jó minőségű paradicsomot vissza akarták Pestről küldeni. A telexváltás végeredményét nem tudtam kívánni, hogy tényleg madárláta lett-e a rakomány, vagy árcsökkentésben sikerült megegyezni. Egy másik gyár „diszkrétan” előre jelezte a minősítésük alapelvét: *fele első osztályú, fele második osztályú.* A tét nem kicsi, itt ez a 2 és 3,30 közötti különbséget jelenti. Piacok híján kellenet a ipar, máskor ezt a minősítési „adut” a szezon végén szokta bedobni. Változik a világ, most az induláskor sem nagy illúziót. Mi jöhet még ezután? I

T. Sz. I.

FOTÓ: GYENES KÁLMÁN

Amiről csak álmódhat az Idához szerződött: konténerben a paradicsom

A hatvanas évek elején emelt ház – *Köhalmi József* tervezése – egy földszintes kis épület helyére került. Elődjé már nem illet az üzletutca többségében eklektikus, néhol klasszicizáló stílust mutató képehez. Átellenben pedig ott állt a *Magyar Ede* tervezte sarokház, amely a Reök-palotánál visszafogottabb szecessziós elemeivel, díszbádorgból formált saroktoronyával hangsúlyos lezárása a Kárász utcának.

Nem illeszkedett a környezetéhez – írtuk a lebontott kis házról. A helyére épített nagy tömegű, egyszerű mértani formákból álló bérházról sokan állítják ugyanezt. „Túl-ságosan nagy, semmi köze a Kárász utcára – és az egész Belvárosra – jellemző eklektikához, modernista tömbje megőrzi az egységes képet” – mondják a legkritikusabbak.

Sokat vitatkoztak arról, *be lehet-e avatkozni egy szellemi produktum utóéletébe* oly módon, hogy többé-kevésbé megváltoztatják az eredeti tervezői gondolat szerint megvalósult „véterméket.” Újabb szempontként hozzátették még az érvek és ellenérvek sorához, hogy egy viszony-

Példaértékű?

Fazonigazítás

Bizonyára sokféle vélemény kinyilvánítására ad alkalmat a *Kárász utca és a Dugonics tér sarkán álló lakóház homlokzatának „átírása.”* Bár a munkával még nem készültek el teljesen, nézzük, mit látunk, ha arra haladtunkban folnázunk az épületre.

lag új épület esetében különösen nehéz dönteni, hiszen nincs még megfelelő időbeli távolság a rálátáshoz.

A „Gulácsy-terem háza” esetében végül mégis úgy határoztak a város építészeti arculatáért felelős vezetők, hogy elfogadják Koczor György tervét, és az egyébként is esedékes felújítási munkákkal egy időben elvégzik a „fazonigazítást.” Erre csak a *Kárász utcai oldalon* került sor. Koczor György készítette el a Dugonics tér – Kárász utca – Kölcsey utca – Tisza Lajos körút által határolt tömb rehabilitációs tervét is.

Az építész *mediterrán hangulatúnak* nevezte a saroképületet, amelyet *jelzésszerű megoldásokkal* igyekezett „beszélő viszonyba hozni” a környezetével. Mindezt egy olyan homlokzattal kellett megtennie, amelynek szűkszavú megfogalmazása nem adott sok beavatkozási lehetőséget.

A megoldás egyik módja az volt, hogy az *ablakok alá „ál zárt erkélyek”* kerültek, amelyek magukba rejtik a gázfűtés szellőztetőit is. Az ablakkeret ugyancsak az eklektikára jellemző formákból áll – a zárókövek csökkentik az épület vizuális magasságát, vagyis látszólag alacsonyabbnak mutatják a valóságosnál.

nyábbnak mutatják a valóságosnál.

Még nem készült el az a *hármás osztású párkány*, amely a portál fölötti kőkeretet váltja fel. Az ily módon hangsúlyossá tett párkány a szomszédos épület hasonló tagozatához közelít majd.

Érdekes a ház *felső saroklezárása*. A nagyerkélyt kiegészítő, pergolaszerű, azaz növények futtatására alkalmas lugashoz hasonló elemeket Koczor György növényrácsokkal, negatív tagozatokkal tervezte meg inkább mediterránra tenni, ám ez egyelőre(?) elmarad, a terv bírálói szerint túl merész változtatás lenne.

Azoknak a figyelmét, akik esetleg *stíluskeveredést* említenek, a tervező arra irányítja, hogy az *ablakokat keretező szürke márványlapokat* – természetesen tudatos hangsúlyozással – a *homlokzattól elválasztva szerelték föl*, ezzel is kiemelve a jelzésszerűséget.

NYILAS PÉTER

RELUXA,
HARMONIKAAJTÓ,
NAPELLENZŐ!
RENDKÍVÜLI AKCIÓ!

50 mm-es relaxa
(30%-os kedvezmény)
868 Ft/m.

Műanyag harmonikaajtó
(15%-os kedvezmény)
1530 Ft/m.

Napelenzio
10% kedvezmény minden
típusra.

Az árak az áfá-t is
tartalmazzák!

Megrendelhető a gyártól 1 hét
szállítási határidővel.

Redőnygyártó Vállalat,
6900 Makó, Rákosi út 4.
Telefon: 65/11-455.
Fax: 65/12-174. Telex: 82-480.

Szamócapalánta
szuperelit minőségben!

Gorella és Hakras-romata
fajtájú palánták.

Tiszta forrásból!
Őszi telepítésre.

Óriás szeműek, bőtermők,
mézdesek, zamatosak,
betegségekkel szemben
ellenállóak.

Megrendelhető:
fajtánként 50 darabtól,
postán utánvétellel,
termesztési útmutatóval.

Darabjuk 5 forint!
EXPRESSZ PALÁNTÁK!

Cím: Kéki Kertészeti,
7601 Pécs, Pf. 431.

Hagyományunk a minőség!
•16338H•

A POLICHEM KFT
(magyar-amerikai vegyesvállalat)
a VEGYTEK kereskedelmi
tevékenységének teljeskörű
jogutóda.

Tevékenységi köre:

- vegyi nagykereskedelem önálló export-import bonyolítással
- szerves és szervetlen vegyi anyagok
- műanyag alap- és segédanyagok
- műanyag félkésztermékek
- lakkok, zománcok, festékek, hígítók
- felületkezelő anyagok
- gumiipari alap- és segédanyagok
- ipari vegyi segédanyagok
- töltőanyagok, ragasztók
- cukrászati és sütőipari segédanyagok
- műanyagfeldolgozó gépek és berendezések

forgalmazása.

Vevőink komplex kiszolgálása érdekében válfalunk:
raktározást, bértárolást, házhozszállítást.

POLICHEM KFT. 1054 Budapest, Kozma Ferenc u. 3.
Telefon: 132-5380. Telex: 22-6188. Telefax: 111-5425.

POLICHEM MINTABOLT: 1054 Budapest, Báthori u. 4.
Telefon: 111-3833.